

1 oktober 2025

Urskillning i aktuella Pilgrimsnummer

Vi påminner ofta varandra om att tidskriften *Pilgrim* gör sig bättre i bokhyllan än i pappersåtervinningen då dess teman är av tidlös karaktär och artiklarna håller för att återvända till. En särskild nerv uppstår i läsningen av de personer som figurerar, med egna texter eller i samtal, som nu gått ur tiden. Det är ett rikt arv vi har att ta del av.

I och med det senaste avsnittet av kommunitetens podd *Reflektoriet* som släpptes söndagen den 28 september bjuds vi in i ett nytt rum. Tanken är att vi i samband med att tidskriften *Pilgrim* når läsarna, med sina fyra nummer årligen, får ta del av ett samtal där några av kommunitetens medlemmar eller vänner reflekterar kring det aktuella temat utifrån några av artiklarna. Johan Garde håller samman samtalen. I det första avsnittet är det Ingrid Eriksson och Joel Appelfeldt som slagit sig ned vid bordet i Johannesakademins bibliotek i Linköping där inspelningarna oftast äger rum. Temat för det senaste numret är *Eros*.

Inför den gångna söndagens predikoförberedelser med rubriken *Ett är nödvändigt* sökte jag mig till *Pilgrim* nr 1/1999 med temat *Urskillning*. Logiken är uppenbar. Ska vi kunna utröna vad som är nödvändigt och viktigt på riktigt behöver vi söka urskillningens gåva och kyrkans rika tradition kring urskillning. I det här brevet vill jag ge er några glimtar ur numret från 1999 och med det också uppmuntra er att själva läsa det i dess helhet då det äger en slående aktualitet.

Evangelietexten i söndags utgjordes av tre verser ut Matteusevangeliets elfte kapitel:

Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor; jag skall skänka er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett milt och ödmjukt hjärta, så skall ni finna vila för er själ. Mitt ok är skonsamt och min börda är lätt.«

När Jesus är å färde följs det alltid av en lätthet. Även om de yttre omständigheterna är svåra och utmanande – ja vi är också kallade att dela Kristi lidanden och att bära våra kors – så är urskillningens främsta kännetecken, den djupa glädjen. Glädjen i att äntligen funnit något i livet där vägen ter sig så självklar som vore den det enda nödvändiga. Inga alternativ är längre trovärdiga. Också stora beslut kan i benådade ögonblick fattas med lätthet och relativt kort betänketid då friden och glädjen visar vägen.

Under rubriken *Doften av Kristus* skriver Liselotte Johansson (numera J Andersson):

Evangeliet har en lättande effekt, om också domsord förkunnas. Det är den människoblivne Guden som är profetians ande. Därför, en andlighet som vill beröva oss rätten och skyldigheten att vara människor är en främmande eld.

I en tid då den ena rösten är mer högljudd än den andra utan att övertyga genom vare sig ord eller exempel är behovet av urskillning allt mer trängande. Självutnämnda profeter underlättar inte. I Anders Piltz artikel *Falska profeter – eller Kristi tre frestelser* blir jag som läsare så uppslukad av läsningen att de 26 åren som passerat sedan den ursprungligen formulerades är av ringa betydelse. Är de perspektiv som lyfts än mer aktuella i dag? Se bara på de här tre ingångarna i läsningen:

Mänsklighetens tragedi är att de goda är så tvekande och tvivelsjuka medan de onda är alldeles för säkra på sin sak. Vår hunger gäller inte bara bröd.

*

Nittonhundratalet erbjuder mycket material för studiet av falska profetior. Seklets frestelser har överensstämt rätt väl med djävulens erbjudanden på Frestelsens berg. Bröd, ordning, kontroll, trygghet. Vad mer kan man begära?

*

Den falske profeten tål inte att vara överksam. Det vore för honom ett tecken på svaghet och minskad trovärdighet. Han måste vara synlig till hundra procent och tysta det inre oppositionspartiet. Hans behärskning av åhörarna är inte en nådegåva utan manipulation, dominans och maktutövning.

Tre stora urskillningstraditioner ur kyrkans rika persongalleri möter oss genom ökenfädernas sammanfattade begrepp för att urskilja, *diakrisis*, i ett böljande

samtal i Kappadokien mellan Per Beskow, Samuel Rubenson och Per Åkerlund. Två andra är Johannes av Korset och Ignatius av Loyola.

Anders Piltz låter spegla oss i Ignatius av Loyolas exempel i talet om den gode och den onde anden.

Det är utmärkande för den onde anden att gnaga, bedröva och resa hinder genom att oro själen med falska skäl, så att den inte skall göra framsteg. För den gode anden är det utmärkande att ge mod och kraft, tröst, tårar, ingivelser och lugn i det han gör framsteg i goda gärningar.

Vem behöver inte mer av den gode anden i sitt liv?

Här är Anders inne på paradoxen i att den svårare vägen många gånger skänker mer glädje än det enklare alternativet.

I Wilfrid Stinissens text med rubriken *Nykter realism - andlig urskillning enligt Johannes av Korset* tar broder Wilfrid läsaren vid handen och leder oss till Johannes av Korsets förmåga att förankra den mystika erfarenheten vid jorden. ”Vi karmeliter är ganska nyktra, till och med lite skeptiska. Vi har ju gått i skola hos Johannes av Korset, och han tycker inte att vi ska fästa vikt vid upplevelser.” Så citeras Johannes ur *Bestigningen II*:

Gud har en alldeles bestämd förkärlek för att se människan ledd och styrd...i enlighet med det naturliga förnuftet.

Gunnel Vallquist som, trots en känsla av trött uppgivenhet över uteblivna resultat i enhetsarbetet, ihärdigt påminner i krönikan: *Att urskilja enheten* om den stora skandalen; de kyrkliga företrädarnas oförmåga att urskilja enheten hela vägen till altarets gemenskap.

Är det inte *urskillning* som fattas oss, den gudagivna förmågan att skilja mellan nödvändigt och överflödigt, mellan absolut och relativt, mellan uppenbarelse och utläggning? Varför kommer ingen av våra skriftlärda med det radikala förslaget att lägga alla dessa kommentarer, definitioner och fördömanden till handlingarna? I stället finge vi då förena oss i den odelade kyrkans trosbekännelse, lova att avhålla oss från polemik och fördömanden och överlämna dimman åt den ende rättfärdige Domaren. Och äntligen ge upp dispyten om ”vem av dem som skulle räknas för den störste”, en dispyt som inte har hemortsrätt bland Jesu lärjungar men som oförtrutet har pågått alltsedan han förbjöd den.

”Lär av mig som har ett milt och ödmjukt hjärta” säger Jesus. Ett påstående som kan tyckas lika paradoxalt som författaren som hävdade att han hade skrivit världens bästa bok om ödmjukhet. Hur skall vi förstå Jesu anspråk? Jesu självförståelse och identitet har sin grund i att han aldrig agerar på eget mandat utan att han och Fadern är ett. I verserna just innan evangelieavsnittet ovan säger Jesus:

Allt har min fader anförtrott åt mig. Och ingen känner Sonen, utom Fadern, och ingen känner Fadern, utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara honom för.

Jesus står i ständigt beroende inom den treeniga gemenskapen mellan Fadern, Sonen och Anden och det är, in i den gemenskapen han så innerligt väl önskar att dra oss med kärlekens rep. Urskillning övas i kärlek och gemenskap, såväl i tiden som tillsammans med dem som gått före.

Tidigare utgåvor av Pilgrim

Välkommen att beställa tidigare utgåvor av Pilgrim. En del nummer är slut i lager, men finns att beställa i digitalt format. Utgåvorna åren 2022-2025 finns inte att beställa i digitalt format.

Kostnaden för tryckta utgåvor är 100:-/st och i digitalt format 30:-/st. Frakt tillkommer för tryckta utgåvor.

Kontakt: info@tidskriftenpilgrim.se

Johannesakademin program

På hemsidan johannesakademin.se finns information om:

Symposium

Teresa av Ávila - kontemplation och engagemang

Översättningsseminarium

Kurs i andlig teologi

Digital retreat - Söndag 2 November kl. 16

Mer information och program och länkar kommer i separat utskick till komunitetens medlemmar, noviser och vänner.

MÄSSOR I REGION BJÄRKA-SÄBY OKTOBER 2025

4	18.00	Treenighetens kapell <i>Minnesdag - Franciskus av Assisi</i>
9	12.00	Treenighetens kapell <i>Stilla mässa</i>
16	12.00	Treenighetens kapell <i>Stilla mässa</i>
16	18.00	Vist kyrka <i>Ökenmässa</i>
18	08.00	Treenighetens kapell <i>Minnesdag - Evangelisten Lukas</i>
23	12.00	Treenighetens kapell <i>Stilla mässa</i>
25	18.00	Vist kyrka <i>Ökenmässa</i>
28	20.30	Treenighetens kapell Completerium <i>Minnesdag - Apostlarna Simon och Judas</i>

Nyss hemkommen från komunitetens retreat i Monastero di Bose bär jag med mig varma hälsningar från våra vänner i Italien. Det var en glädje att se klostrets fina utveckling på en rad olika områden. Systrarna och bröderna följer oss med genuint intresse och nämner oss ofta i sina förböner. Jag har försäkrat dem om att vi också ber för dem. Nästa retreat i Bose kommer äga rum tisdag 29 september - måndag 5 oktober och annonseras i ett kommande månadsbrev innan det annonseras på annat vis.

Guds frid

